

REGÉLŐ.

PESTEN vasárnap majus 3^{kán} 1835.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLÉS.

A' kettős szállás.

Mérey Móritztól.

„Ugyan mi juthatott a' szállást rendelő titoknoknak eszébe, hogy házamban kettős szállást kényteleníttetem készíttetni?“ — mondá F* ur öszvegyült vendégeihez, kik már éhen lesték a' déli harangnak nem fül- hanem iz-kecsegtető hangját.

F* ur — dúzs-gazdag — nőtelen — és asszony-gyülölő, a' városnak legszebb disz-palotájában lakott.

„Két óbestér is itt lesz maholnap — folytatá tovább beszédjét F* ur; — aztán a' rend is úgy hozza magával, hogy a' ház tulajdonosa jó eleve erről tudósíttassék, kinek az illy vendégek nem kis aggodalmat 's gondot szereznek.“

„„Megengedjen kegyed — felelé szomszédja — ha jól láttam, vendégei nem óbesterek, hanem csak alsóbb rendű tiszték.““

„Alsóbb rendű tiszték? — Itt tévedés történt. Az én házamban csupán fő-tiszték 's hadi vezérek szoktak szállást kapni.“

Erre felnyitak az ajtók szárnyai, és két fiatal huszár tiszt lép-be, kik közül egyik a' házi urnak előmutatá a' kvártély-czédulát, mellyből nyilván kitetszett, hogy F* ur háza rendeltetett a' jelen két fiatal tisztnek szállásul.

Szorgalmatosan vizsgálá ez a' czédulát, 's végre megkérde uj — de nem a' legkedvesebb vendégeit, hogy miután a' nagy hőség 's hosszabb ut miatt el lesznek fáradva, nem kívánnának-e általöltözködni?

„„Éppen nem! — felele az ifjabb tiszt — inkább az éhség és szomjúság ellen panaszkodhatunk, mint a' mai ut nehézségei ellen, és örvendünk, hogy olly házba jöttünk, hol terített asztalra lertünk. Legyen tehát kegyed olly szíveséggel, táaltasson: de kivált parancsolja-meg pinczesterének, hogy jó borokat hozzon. — Tudjuk, hogy házi urunk pinczéje nevezetes — és megvallom, mindketten jó ivók vagyunk.““

„Semmiben se fognak az urak hiányt találni — felele a' házi ur csudálván vendégei szabad elméjű beszédjét. — Tessék tehát ve-

lem jönni, hogy számukra rendelt szobájikba vezethessem. — Ott mindeneket kényők szerint fognak találni.“

„„Majd ebéd után, ha hugom itt lesz — felelé az ifjabb tisz. — Máli mindent jól el fog rendelni.““

„Az ur huga? hát asszonyok is utaznak az urakkal?“

„„Csak ez az egy. — R* főhadnagynak — pajtására mutatván — hitese.““

„De a' kvártélyczédulában szó sincs róla!“

„„Semmit se tesz. — Málinc incognito utazik velünk.““

„Ez ujság előttem. — És az ezredes megengedi az illy incognito utazásokat?“

„„Máli minden ezredest meg tud szelidíteni. — Ez különös tulajdona. — De hol marad az étel olly sokáig. — Ne sajnáljon tálatatni kegyed. — Addig — a' házi ur engedelmével a' helyeket fogom elrendelni. F* ur — mint házi ur — felül ül. — Jobbján a' hely — mig Máli megjön, üresen marad — balról én ülök, Máli mellett R* főhadnagy — ezen urak mellette, és —““

„Kár annyit erről beszélünk — drága hadnagy ur. — Az urak nem esznek az asztalnál!“

„„Mi? — de igen, és Máli is.““

„Sem az urak, sem az asszony“ —

„„Mi mindnyájan úgy ülünk, a' hogy elrendeltem.““

„Bizonyossá tehetem, hogy nem“ —

„„Én meg bizonyára mondom F* ur! hogy itt eszünk. Máli sokat beszél, sokat látott e' világban; tudom — mulattatni fogja kegyedet.““

„Fogadják az urak egy öreg ember tanácsát, és menjenek számukra rendelt szobájikba. — Higgyenek szavamnak, semmi hiányt nem fognak találni. — Jó borokat — jó ételt, és szóval — mit csak kívánnak; csak parancsoljanak! — de kimélték-meg házamat azon fehér személytől!“

„„Az lehetetlen! — Én soha sem ehetem, hacsak nagy társaságban nem vagyok! — és Málcsinak velünk kell ebédelni. De éppen most tér a' kapu alá kocsija. — Legyen olly jó kegyed — és izenjem neki, hogy siessen; úgy is eléggé vártunk reá az ebéddel.““

„A' főhadnagy ur viselete, őszinte szólván, igen különös. Talán vendégfogadónak nézi házamat — hova kénye's kedve szerint vezetheti vendégeit? Azért is utószor kérdem az urat, akar-e szavamnak fogadni? — másképp —“

„„No 's másképp?““

„Másképp olly lépéseket fogok tenni, melyeknek következeit éppen nem fogja jó szívvel venni.“

„F* ur tegyen mit akar! Mi Málcival itt ebédelünk —“

„Nehezen! felele F* ur.“

„Minden bizonynyal!“ — viszonzá a' főhadnagy.

Most amaz házi tisztjét ablakba vonván, vele egy pár szót szö-
lott; mire ez vállat vonítva azon pillanatban ment-ki a' szobából,
midőn Málcsi belépett. — Szép termete, 's deli ábrázatja bálványnya
vázsolta az egész társaságot. — F* ur 's barátjai, mint valamely
ellenséges csapat, állottak az ebédlőnek másik szélén; midőn a' házi
tiszt a' helybeli hadi kormányzó segédjével belépett. Ez a' két
tisztet délutáni 4 órára a' hadi kormányzóhoz parancsolta, és nevöket
megkérdezte.

„Főhadnagy R*!“ mondá az egyik.

„F* Károly!“ a' másik.

„F* Károly — kiálta most a' házi ur! — és magához vonván
ölelve csókolt. Igen, igen! egészen boldogult öcsémnek mássa. —
Hamis fiú! — Igazad volt; mellettem fogsz ülni — de kicsoda hát az
a' ti Málcitok?“

„Mint mondám, édes uram bátyám — testvér hugom — és R*
főhadnagy barátomnak felesége.“

„Optissime. — de most tálalni! a' legjobb bort ide — kiálta a' rég
nem látott rokonit ölelő vig ősz. Az ebéd-csengetyű megkongult, és
a' segéd tiszt is — a' viszón-látás érzékeny tanúja — ott marasztaltott.

Mérey Mórítz.

Oger, a' nemes lelkű Dán.

Oger, Gottfried dán király fíja, nagy Károly idejében, a' leg-
hiresebb harczolók egyike volt. A' hadi szolgálatot 's hadművészséget
egy bajor herczeg alatt tanulta, kit az olasz földre követett, midőn
nagy Károly a' szerezsenektől ostrom alá vett Roma segedelmére sie-
tett. Az első ütközet óta a' legvakmerőbb vitézség csudájit vitte végbe.

Már szerezsen hatalomban volt a' keresztényeknek szent főzász-
lójok, midőn legnemesebb vágytól 's ritka rendületlenségtől lelkesítve
Oger a' feketék közé rohan, 's azt ismét hatalmába keríti, sőt elé-
gedetlenül vitéz tettével vakmerőn dul egész a' legtömöttebb csopor-
tig, 's Muhamed lovag zászlójával tért sebtelen vissza seregéhez. A'
bátorság 's vitézség illy nyilvános tettei a' császárnál 's egész hadi
seregnél Ogert a' dicsőség 's tisztelet legmagosb lépcsőjére emelték.

A' császár táborában egy Károly nevű herczeg is volt. Ogerral
hason évű, 's harczy társa; de a' legalacsonyabb 's legrútább érzetek-
kel benne egy irigy és gonosz szív is egyesült. Ogernak jó hire tiszte-
let helyett engesztelhetlen gyűlölséggel töltötte-el szívét, 's mennél
terjedtebb lett Oger neve nemcsak a' francia földön, hanem egész

Europában is, annál nagyobbra nőtt az alacsony vetélkedő társ bosszúsága 's irigysége. — Számtalan töröket vetett Oger életének, 's csakhogy elestét eszközölhesse, őt a' harcban legveszélyesebb helyekre állítá; de Oger sértetlen kerülé-ki a' tört, 's győzelemmel tért a' harczpiaczról vissza.

Ogert a' legszebb reményekkel kecsegtető fija Balduin a' dán udvarnál neveltetett. Mihelyt elhagyá gyermek éveit, Parisba hívta magához atyja, 's itt a' hadművészetben oktató. A' nagy eszű ifjú vitéz csudas előmeneteket tett, 's bátorsága, erőssége, ügyessége, 's okossága által derék atyjának méltó fijavá lett.

Az érzelmében nem változott Károly hasonló gyűlöletes tekintetet vete az ifjú hősre is, 's hogy bosszútlenségét az atya 's gyermeke ellen egy vágással lecsillapítsa, egyszer, midőn Balduin neki szabadabb feleletekkel viszonzott, dühösen ragada markába fegyvert, 's a' fiatal vitézt, még védelmére sem hagyván neki időt, orozva szurta keresztül.

Elkábultan 's mozdulatlan állott e' szomorú hir hallatánál a' szerencsétlen atya; de rettenetes bosszútlenség ébrede-fel benne az első szomorú benyomás multánál, 's mintegy dühös futotta az egész udvar belsejét körül, hogy Károlyt felkeresse 's rajta boszút álljon.

Félékenyen menekedett ez a' császárhoz. Oger ezt kitudván elszántan rohan kifent fegyverével a' fejedelmi terembe. Nézete bosszút 's rettenetes halált hirdetett; rémulve 's remegve bujt-el a' hitvány gyilkos a' császár megé. Elragadtatva haragja tüzetől ordítja neki Oger: „végre megtalállak bűnös! most védelmezd magadat.“ E' szóknál feléje rohant; hasztalan álla döfései elébe a' császár; a' vitézek 's testőrök segedelme nélkül szörnyet halt volna az áruló.

A' körülálló vitézek közt volt a' bajor herczeg is, kit Oger atyjaként tisztelt, és szeretett. — Kezen ragadá ez őt, 's kivezetvén a' fejedelmi teremből elébe terjeszté vakmerő vigyáztalanságát, 's tüstént reá beszélte a' császári lakból máshova költözésre. Azonban egyetértőleg a' többi vitézekkel mindent elkövetett, hogy Ogernak a' császár kegyét újra megnyerje. De hasztalan; felingereltebb volt ez, hogy sem a' vakmerőt kegyébe fogadta volna; mert császári teremébe rohantakor tekintete 's méltósága ellen is vétkezett. Hasztalan mentegeték Ogert védőjei a' körülállásokra hivatkozván; de Károly csak megsértett igazaira nézett, 's Oger, ki az udvartól 's egész francia országból száműzetett, több éveket különféle tartományokban kényszerítették tölteni, 's bátorságát idegen országok védelmére használni.

Megváltoztak kevés idő múlva a' körülállások, 's majd nagy Károlyt akaratja ellen is a' szükség hatalmas szózatja megrendíté

haragjában, 's a' gyűlölt Ogert vissza hívni készte. — Afrika fekete szülöttjei Bruyer vezérlése alatt ujan nyultak fegyverhez, 's majd szünteleni győzelmek közt lépék-el az egész francia föld délrészét, és bátran nyomultak a' büszke Paris falai elébe. — A' fővárosába beszorult császár minden hadi erejét neki tűzé; de derék vitézei hibáztak, 's alig tarthatta-ki fekete elleneinek ostromukat. Történt, hogy Bruyer győzhetlenségében bizván, 's az esengve várt győzelem dicsőségétől elvakítva a' császárnak párviadalt ajánlott, hogy sok vérontás nélkül kettős harcz hátarozná-el a' győzelmet. — Oger az angol földön volt; minden megrémült érzé, hogy csak ő álhatna-fel a' kevély fekete ellen. Egész Paris 's az udvar szívesen ohajtá tehát visszajöttét. A' fejedelem minden felől reá beszélőkre talált, 's inkább szükségből, mint akármí más okból végre visszajöttében megegyezett.

Elfogadta Oger a' meghívást, de csak azon feltétel alatt, ha neki mint talán győzendőnek Károly herczeg mint fogoly kiszolgáltatik. E' vakmerő kívánás ujra felháborítá a' császárt, 's megtagadá azt. Oger mozdulatlan maradt; a' szükség nőttön nőtt, 's ennek legfenyítőbb létekor végre megegyezett a' császár.

Megérkezik a' győzhetetlen, 's harmad napra volt a' párviadal kijelelve. — Reggeli szürkületkor talpon áll az egész keresztény had, 's a' két derék harczolandó megjelen. Mindegyik hadi sereg ön képviselője felé nyomul. Bruyer óriási magosságú teste 's izmos karjai rendkívüli erejét nyilván hirdeté; de Oger könnyűséggel 's ügyességgel felül haladá őt. — Rémületes volt a' két tusakodónak első csapása; törötten repültek a' lándsák szét a' lég-üregben; de rendetlen maradtak a' vitézek haragos ménjeiken. Most kardjaikhoz nyulnak, 's egész erejek elszántában rohannak egymásra; de Bruyernak hatalmas csapásait foganatlanokká tette Oger könnyű 's ügyes hajlongásával; egyszersmind minden alkalmat lesett, hogy neki mellékes dőféseket adhasson. Már Bruyer több sebkétől vérzett, 's Oger még sebtelen vívott. Felbőszült tüzzel rohan a' rémületes szerecsen a' Dánra, és fenyítő csapásánál megrendül az egész kereszténység. A' Dán ügyesen tudá azt ujra kikerülni, de nem elég gyorsan; a' csapás ménjére esett, 's ezt a' földre fekteté. Szerencsésen lábra kelt Oger, 's a' reá rohanó szerecsen lovának szügyébe olly halálos dőfést tön, hogy ez is azonnal földre rogyott.

Talpon kezdődik most a' két küzdő közt egy tüzesebb vita; már hadi öltözetök több helyeken sértve volt; a' vér mindegyiken pattaként ömledezett; de a' győzelem Oger felén mutatkozik. Dühösen veti-el paizsát az Afrikai, 's hevesen rohan ellenére, hogy halálos csapásával a' bajos harczot végezze; a' Dánnak egész had-

művészeti fortélyába került a veszélyes csapást kikerülni, 's olly könnyen lejtett ellenére oldalaslag, 's egyszersmind olly mélyen döfé fegyverét az Afrikainak beljébe, hogy ez legott szédülten hanyatlott a földre. — Bámulás 's kétségbeesés zaja támadt a' pogány táborban; győzelem 's öröm-riadások a' keresztényekében, 's fényes ünnepileg vezettetik Oger a' császár elébe.

Az egész hadi sereg részvéte 's dicsérete elnyerése után az ígért beteljesítését kívánta Oger; nagy Károly elhalaványodott; bús képzetek epeszték atyai szívét, 's édes gyermekének halál-képe lebegett könyes szemei előtt, mert ismerte Oger haragját, 's rettegett következéseitől. De szent és ünnepi volt az ígért, 's megtagadása lehetetlen.

Fegyvertelen, halálfehéren 's remegve lépett a' fonák gyilkos Oger elébe. — „Eljött a' pillanat — szólt a' győző rettenetes tekintetet vetvén gyermeke gyilkosára — eljött a' pillanat, hogy embertelen gyilkosságodnak díját elvegyed.“ Hajába rohan e' szóknál baljával, 's jobbjaival halálos fegyverét emeli-fel, hogy szívébe mártsa. Megrémül a' császár, a' körül állók rettegnek, 's a' fogoly félholtan rogy a' földre. — — De a' nemes szívű Oger elhagyítja öldöklő fegyverét, 's a' császár lábainál földre omlik, így szólván: „Fejedelem! érezd e' pillanatban, milly keserű egy atyának egyetlen szerelmes gyermeke halála; vedd vissza fiadat, neked ajándékozom őt. Ah! mért nem tudja a' kegyetlen vissza adni az enyimet is!

Némultan álla az egész gyülekezet e' látványnál. Károly herczeg elvitetik. Rémülés, elfogultság, könyes szemek közt lép előre a' fejedelem, és szótlan dől a' nagy lelkű Oger karjaiba. A' körül álló vitézek egyesülten hirdeték a' nemes szívűnek nagylelkűségét.

Nem maradt azonban nagy Károly méltatlan fíja büntetlen; mert mély utálatba burkolva és gyalázattal tetézve végezé boldogtalan életét.

K. S.

TERMÉSZET-TUDOMÁNY 'S TÖRTÉNET.

Villany hatása a' szemölcsre. A' „Mechanics Magazine“ nevű ujság 1834 ki júliusi egyik számában írja, hogy Annapolis városában azon tapasztalást tették, hogy a' szemölcs a' villany (Electricitát) használtatása által legsikeresebben irtathatik-ki. Valamelly szemölcsös kezű naponként 5 perczig electrizáltatta szemölcseit, 's őt nap mulva mind elvesztette.

Poloczkák természeti idegenkedése a' zsázsától. Az Academie royale Metzben nem rég emlékirást kapott, mellyben a' poloczkák kiirtására bizonyos mód közöltetik. Ezen véletlenül felfedezett mód a' zsázsának (borsfű, lepidium ruderales) vonzó erejében áll, mellyel e' rút állatokra hat. E' fűvet szárítani vitték valamelly szobába, 's azon pillanatban számosan tódultak reá a' poloczkák, 's rajta

vagy megdőglöttek, vagy annyira megmeredtek, hogy könnyű szerrel össze lehetett őket sepreni 's a' tűzre vetni.

K Ü L Ö N F É L E .

A' meidlingi Therézia-fördőnek lotteriabeli kijátszatása legközelebbi apr. 27-én ment végbe Bécsben. Főnyertes számok voltak: 28.015 nyert 250.000 ftot; 30.696 — 20 000; 48.758 — 15.000; 180.792 — 10.000; 165.273 — 5000; 107.218 — 4000; 104.795; 125.543; 132.891; 134.729 és 136.703 mindenik ezer ftot. A' szabad sorsok közül 2 302 nyert 30.000 ftot; 165.273 — 5.000; 13.877 — 3.000; 13.593 — 2.000; 170.199 — 1000 ftot.

M. collegának levele. A' napokban régi leveleimet mustrálván azok között M. collegának levele akadt kezembe, melyet furcsa foglalatja végett az olvasó közönséggel közleni kívántam. — Történetét mellynél fogva az nekem küldetett, előre bocsájtom.

M. collegának egy igen kopott fekete szalma kalapja volt, melyet télen nyáron egyiránt hordozott nem ugyan szegénysége hanem korhelysége végett. — Tudván ő azt, hogy én esztendő által többszer változtatom 's becserélem kasztor-kalapjaimat — egy szép tavaszi napon bévetődtem a' kávéházba, hol ő unalmában az ujság-leveleket forgatta; meglátván pedig engemet, szokatlan nyájas leereszkedéssel hozzám közelített, 's majd csak hamar azon kérését adá előmbbe, hogy én neki a' különben is elcserélendő hódyszőrös kalapomat öt váltó ftért engedném által, — 's mindenekre fogadá, hogy nekem annak árát, mihelyest pénze lesz, lefizetendi. Én ismervén a' madarat, 's tudván hogy M. collega mindenfelé adósságokat csinál, — az egész dolgot másfelé fordítám, 's holmi tréfás beszédek között kérésének többszeri megújítása után — egymástól elválánk. — Más nap reggeli 7 órakor következő foglalatú levél érkezik szállásomra:

„Kedves collega uram! — Teremtetésünkben a' természetben fundált kötelességünk embertársunkat szeretni, 's azt javára cselekedni, mi tőlünk kitelik erőtetés 's kár nélkül. — De hát isteni törvény is, mert a' természetnek szerzője maga az Isten.“

„Cicero is imigy fejezi-ki ezen kötelességet de officiis lib. III. — Natura praescribit, ut homo homini, quicumque sit, ob eam ipsam causam, quod is homo sit, consultum velit: necesse est secundum eandem naturam omnium utilitatem esse communem. — Item — vir bonus est is, qui prodest, quibus potest etc. etc.“

„De religiónk is ezen természeti kötelességünket tágosabban kime-
ritvén tanítja: hogy felebarátunkat szeressük — etc. etc.“

„Azon meggyőződésből, hogy szépet cselekszünk, — azon nemes
interesséből, hogy ex conscientia benefactorum sensum voluptatis percipiamus — tenni valakivel szépet — ez az igazi cultura — virtus.“

„Ha tehát in genere az embert, — minél jobban tartozunk szeretni
barátunkat, collegánkat?“

„His praemissis — volna-e kedve collega uramnak velem szépet
cselekedni? — Tudja maga is c. uram, ha nem mondom is, hogy azon
petasusra szükségem van, — és a' szükség előbb itt van, mint a' pénz.
— Küldené-el nekem azt! Abban talán csak nem kételkedik, hogy, mi-

helyest megérkezend pénzem, tüstént viszem azt? — Mit megígértem, meg is adom, — ott nincs helye a' tréfának, hol seria a' dolognak formája. Nekem minden esetre kell vennem; pénzt hát kell kiadnom érte, a' mellyet ilyen esetre örömeztőbb c. urának adom. — C. ur ugy is eladja; inkább hát nekem mint zsidónak, minekutána szavamat adván assecurálva van. — Nagyon restelek már abban a' szalma-kosárban az utszára kimenni. Kérem hát collega urat, ut supra. — Ki többnyire etc. M. collegája. — „U. I. Lakásom a' botanicus kert mellett L. házba az udvarra, házi Nr. 0000.“

Mit volt tennem? — M. collegának ezen könyörületességre biztató levele annyira szívemre hatott, — hogy neki a' kalapot elküldém, ki nekem annak árával 8 esztendő után most is adósom.

Nevezetes álarczosok. A' legutolsó udvari álarczos bál alkalmával Kasselban több katonatisztek és asszonyságok egy tökéletes kártyajátékot képeztek. Az öltözetek pontosan mind olyanok voltak, mint a' kártyákon. A' többi kártyalapok, mellyeken t. i. figura nincs, akképp ábrázoltattak, hogy mindegyik fehérbe levén öltözve vállaikon annyi szemet viseltek, minő kártyát ábrázoltak; például a' veres hetes 7 szívet viselt vállain. Négy harlequin pedig ezen élőkártyákkal jól betanult tánczban whistet játszott.

Különös halás. Nem rég Bevilaguában dalmát országban bizonyos Curia Illés nevű embernek felesége Francisca több napok óta ágyban fekvő beteg volt; ő 93, férje pedig 109 esztendőt számlált. Az asszony végre papért küldött, hogy a' halotti szentségeket magához vegye. A' pap megérkezett, tisztjét elvégzé, 's már éppen indulóban volt, midőn az öreg férjet észre vevé, ki a' pitvarban ült, 's dolmányát nagy ügygyel bajjal foldozta. Az öreg kérdé a' papot, mint áll feleségének betegsége. Midőn erre a' pap vállvonitva felelné, hogy éppen most gyóntatta-meg, legott szavába vágott az öreg: „no jól — monda — gyóntasson-meg atyaságod engem' is, mert én feleségemmel halok-meg.“ A' pap vigasztalá őt, de semmi szó nem használván, végre csak ugyan meg is gyóntatta. Nehány nap mulva az öreg asszony olly rosszult lett, hogy az utósó kenetet kívánták reá adadni, 's a' pap sietett ezt is teljesíteni. Midőn a' szobából kiment, ismét feltartá az öreg férj, 's kérte, hogy részesitené őt is a' halottak ama szentségében. A' papnak ellenvetései ismét semmit sem használtak; az öreg lefeküdt, 's az utósó kenetet felvette. Kevés perczekkel azután hírét hozák felesége halálának. Ekkor parancsolá fijának, hogy egy pohár bort hozzon neki a' legjobbibból. Az öreg kiüritvén poharát parancsolá fijának, hogy térdepeljen-le, 's felemelvén kezeit azt megáldá. Ekkor másik oldalára fordult, 's — meg vala halva.

Kérdő rejtvény.

1) Micsoda három ember (testvér) hal-meg minden esztendőben, és mindigike újra feltámad évenként?

2) Mellyik ácsot kedvelik leginkább a' nagy urak?

N. János.

Előbbi rejtvény: Ökörszem.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiacz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utsza 612.